

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

«Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

**Кафедра «Інструментальне виконавство за видами»»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

О. М. Сергєєнко О. М. Сергєєнко

2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА”**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Спів (академічний, народний)»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Дисципліна вільного вибору студента

Київ - 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи правознавства**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «Спів(академічний, народний), «Інструментальне виконавство»

Розробник: Вакулік О.А. – викладач КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робоча програма затверджена на засіданні кафедр «Мистецтво співу».
Протокол від «28» серпня 2019 р. № 01
«Інструментальне виконавство (за видами)»

Завідувач кафедри
«Мистецтво співу»

А.І.Кочерга

Завідувач кафедри
«Інструментальне виконавство (за видами)»

О.А.Ясько

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90	42	12
Кількість модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 42 самостійної роботи студента – 48 для заочної форми навчання: аудиторних – 12 самостійної роботи студента – 78	II-й	II-й
	Лекції:	
	42	12
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: Іспит (Залік)	Самостійна робота:	
	48	78

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи правознавства» є формування у студентів знань про загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також систему основних понять юриспруденції; засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції України та чинного законодавства, закономірностей побудови правової держави.

Предметом вивчення дисципліни є правові відносини у суспільстві.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Основи правознавства» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних компетентностей:

- ЗК 4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК16 здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючи цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Таких спеціальних компетентностей:

- СК 7. Здатність володіти науково- аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК 14 Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

Основні завдання вивчення дисципліни - надати студентам систематичні знання з юридичних наук, засвоєння специфічної фахової термінології, певного правового мінімуму знань з теорії держави та права, конституційного, адміністративного, фінансового, житлового, сімейного, цивільного, трудового, кримінального законодавства України.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Основи правознавства» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Історія України

ОК 2 Українська мова (за професійним спрямування)

ВБ 1 Соціологія

ВБ 1 Економічна теорія

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітніх програм «Спів (академічний, народний)», «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної

дисципліни «Основи правознавства» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській практичній діяльності.	ПРН 11
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.	ПРН 16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Основи правознавства»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській практичній діяльності.	ПРН 11
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.	ПРН 16

4.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- загальні положення основних галузей права України;
- зміст правових положень, які формують правовий стан людини та громадянина у державі;
- структуру, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини;
- визначення понять і категорій, що характеризують базові елементи механізму правового регулювання (норма права, правові відносини, правопорушення, юридична відповідальність тощо);
- перелік профільюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючі ознаки (предмет і метод правового регулювання); основоположні нормативні акти України;
- основні положення різних галузей права;
- систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні.

вміти:

- працювати з першоджерелами та навчальною літературою;
- розрізняти держави за їхньою формою правління, територіального устрою, політичного режиму;

- застосовувати юридичну термінологію та інструментарій;
- орієнтуватись у реаліях сучасного політико-правового устрою держави;
- застосовувати знання в практичній діяльності;
- визначати те правове регулювання, що його мають отримувати різні суспільні відносини;
- тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства.

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- усне опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- семінарські заняття;
- стандартизовані тести;
- залік.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
3	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
2	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовний модуль 1					
T.1	T.2	T.3	T.4	ЗМ1	МК
УО	Т	Т	С.Р.	15	3
4	4	4	3		

Змістовний модуль 2										
T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13	ЗМ2	МК
УО	УО	Т	Т	Т	УО	УО	С.р.	УО	35	3
4	4	4	4	4	4	4	3	4		

Змістовний модуль 3									
T.14	T.15	T.16	T.17	T.18	T.19	T.20	T.21	ЗМ	МК
Т	УО	Т	УО	УО	Т	УО	С.р.	31	3
4	4	4	4	4	4	4	3		

T1, T2 ... T7 – теми занять,

Т (тест)

УО (усне опитування)

С.р. (самостійна робота)

Мод. контроль (модульний контроль) - (нульові знання – 0, задовільно – 1, добре – 2, відмінно – 3)

Залік-1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Самостійна робота	3	9
Комп'ютерне тестування тематичному оцінюванні при	8	32
Усне опитування	10	40
Модульна контрольна робота	3	9
Залік	1	10
Всього		100

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Рівні навчальних досягнень	100- бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності, виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача
--------------	--------	--	---

6. Програма навчальної дисципліни

6.1 Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль № 1

Загальне вчення про державу. Україна – суверенна держава.

Поняття та основні ознаки держави. Основні теорії виникнення держави. Органи держави: поняття, ознаки, види. Функції та механізм держави. Форма державного устрою та його види.

Поняття та загальна характеристика права.

Поняття та сутність права. Джерела (форми) та види права. Поняття системи права. Правові норми: ознаки, структура. Види правових систем. Поняття міжнародного права.

Структура правової системи.

Правовідносини: поняття, види та основні ознаки. Поняття правопорушення та його склад.

Юридична відповідальність.

Поняття, ознаки та види юридичної відповідальності. Принципи та функції юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності.

Змістовний модуль № 2

Основи конституційного законодавства України. Передумови прийняття і загальна характеристика Конституції України.

Предмет і метод конституційного права. Конституція України – основний закон держави. Конституційний устрій України. Джерела, інститути та норми конституційного права. Правовий статус особи в Україні. Сутність, функції та класифікація конституцій. Основні риси України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави.

Основи фінансового законодавства України.

Фінансове право і фінансова система України. Поняття податку та його види. Податок з доходів фізичних осіб. Бюджетна система України.

Основи адміністративного законодавства України.

Адміністративне право як складова публічного права. Адміністративне право як галузь, наука та навчальна дисципліна. Поняття та значення принципів адміністративного права. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Відмежування адміністративного правопорушення від кримінального правопорушення. Завдання адміністративного судочинства. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування.

Основи екологічного законодавства України.

Загальна характеристика екологічного законодавства. Принципи охорони навколишнього природного середовища. Екологічні права та обов'язки громадян України. Червона книга. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.

Основи кримінального законодавства України. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність.

Поняття, джерела, предмет, завдання, система та принципи кримінального права України. Закон про кримінальну відповідальність. Поняття злочину та його ознаки. Класифікація злочинів. Поняття, зміст, підстава та форми кримінальної відповідальності. Поняття та ознаки складу злочину. Види складів злочину. Поняття та види стадій вчинення злочину. Поняття та ознаки співучасті. Види співучасників. Форми співучасті. Обставини, що виключають злочинність діяння.

Змістовний модуль № 3

Основи цивільного законодавства України.

Цивільне право і відносини, що ним регулюються. Джерела цивільного права. Загальна характеристика цивільного законодавства України. Цивільний кодекс України. Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин. Право власності в Україні. Захист власності. Поняття і види цивільно-правових договорів.

Основи сімейного законодавства України.

Поняття та принципи сімейного права України. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Сім'я за сімейним законодавством. Порядок укладення та припинення шлюбу. Особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя. Права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка та піклування. Патронат.

Основи житлового законодавства України.

Житлове право: загальна характеристика. Форми реалізації права громадян на житло. Порядок приватизації державного житлового фонду. Договір найму житлового приміщення.

Основи земельного законодавства України.

Загальна характеристика земельного кодексу України. Право власності на землю. Права та обов'язки землекористувачів. Вирішення земельних спорів. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Основи трудового законодавства України.

Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Сторони і зміст трудового договору. Види трудових договорів. Трудові правовідносини. Колективний договір. Умови і порядок прийому на роботу. Підстави припинення трудового договору. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника. Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види, порядок накладання і зняття дисциплінарних стягнень. Індивідуальні трудові спори. Колективні трудові спори. Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	У тому числі					У тому числі				
	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальні	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальні
Змістовний модуль № 1										
Загальне вчення про державу. Україна – суверенна держава.	4	2		2		20	2		18	
Поняття і загальна характеристика права.	6	4		2						
Структура правової системи.	6	2		4						
Юридична відповідальність.	6	2		4						
Змістовний модуль № 2										
Основи конституційного законодавства України.	4	2		2		10	2		8	
Місцеве самоврядування в Україні.	4	2		2						
Основи фінансового	4	2		2						

законодавства України.										
Основи адміністративного законодавства України.	6	2		4		12	2		10	
Основи екологічного законодавства України.	4	2		2						
Основи кримінального законодавства України.	4	4		-						
Злочини проти основ національної безпеки України	4	-		4		12	2		10	
Обставини, що виключають кримінальну відповідальність.	4	2		2						
Змістовний модуль № 3										
Основи цивільного законодавства України.	4	2		2		20	2		18	
Основи сімейного законодавства України.	4	2		2						
Майнові і немайнові права і обов'язки подружжя, батьків, дітей.	4	2		2						
Основи житлового законодавства України.	4	2		2						
Основи земельного законодавства України.	4	2		2						
Загальна характеристика кодексу законів про працю України.	4	2		2		16	2		14	
Прийняття на	4	2		2						

роботу, звільнення з роботи.										
Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку.	4	2		2						
Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку.	2	-		2						
Всього:	90	42		48		90	12		78	

6.3. Самостійна робота студентів (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття держави і права.	2
2	Політичні режими	2
3	Форми державного устрою	2
4	Структура правової системи	2
5	Поняття правопорушення та його склад	2
6	Поняття і види юридичної відповідальності	2
7	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	2
8	Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.	2
9	Бюджетна система України	2
10	Поняття адміністративного правопорушення і його відмінність від дисциплінарного проступку.	2
11	Види адміністративних стягнень	2
12	Відповідальність за порушення екологічного законодавства	2
13	Поняття і ознаки злочину. Класифікація злочинів.	2
14	Відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України	2

15	Обставини, які виключають кримінальну відповідальність	2
16	Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків. Особисті майнові і немайнові права фізичних осіб	2
17	Шлюб і умови його укладання. Державна реєстрація шлюбу	2
18	Майнові і немайнові права і обов'язки подружжя, батьків і дітей	2
19	Форми реалізації права громадян на житло	2
20	Права і обов'язки землекористувачів	2
21	Загальна характеристика кодексу законів про працю України	2
22	Прийняття на роботу, звільнення з роботи	2
23	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку	2
24	Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку	2
	Всього	48

**Самостійна робота студентів
(заочна форма)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття держави і права.	4
2	Політичні режими	4
3	Форми державного устрою	2
4	Структура правової системи	4
5	Поняття правопорушення та його склад	2
6	Поняття і види юридичної відповідальності	2
7	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	2
8	Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.	4
9	Бюджетна система України	2
10	Поняття адміністративного правопорушення і його відмінність від дисциплінарного проступку.	4
11	Види адміністративних стягнень	4
12	Відповідальність за порушення екологічного законодавства	2

13	Поняття і ознаки злочину. Класифікація злочинів.	4
14	Відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України	4
15	Обставини, які виключають кримінальну відповідальність	2
16	Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків. Особисті майнові і немайнові права фізичних осіб	4
17	Шлюб і умови його укладання. Державна реєстрація шлюбу	4
18	Майнові і немайнові права і обов'язки подружжя, батьків і дітей	4
19	Форми реалізації права громадян на житло	2
20	Права і обов'язки землекористувачів	4
21	Загальна характеристика кодексу законів про працю України	4
22	Прийняття на роботу, звільнення з роботи	4
23	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку	2
24	Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку	4
	Всього	78

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

8. Методичні рекомендації

1. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.
2. Методичні рекомендації до організації модульного контролю.

8.1. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Текстова частина самостійної роботи викладається на стандартному папері формату А4 з однієї сторони і повинна містити вступ, основну частину, висновки та список використаної літератури. Поля: верхнє, нижнє та ліве- 20 мм, праве- 10 мм. Об'єм рукопису складає 10-15сторінок. Посилання на літературні джерела здійснюється шляхом зазначення у дужках номера, під яким та чи інша друкована праця наведена у списку використаної літератури. Наприклад, [1,8,12].

На титульній сторінці звіту мають бути зазначені назва кафедри, тема самостійної роботи, прізвище та ініціали студента, назва групи.

Звіт про самостійну роботу оцінюється за наступними критеріями:

- логічність плану;
- повнота і глибина розкриття теми;
- наявність таблиць, рисунків, схем;
- оформлення

Питання до заліку

1. Поняття держави і права.
2. Теорії виникнення держави і права.
3. Форми управління державою.
4. Політичні режими.
5. Форми державного устрою.
6. Державний апарат.
7. Конституційне право як провідна галузь національного права України.
8. Відносини, які регулюються Конституційним правом України.
9. Принципи конституційно-правового регулювання.
10. Історичні перебудови розвитку конституційного процесу в Україні.
11. Загальні засади демократичного конституційного ладу України.
12. Народовладдя в Україні та форми його здійснення.
13. Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.
14. Види референдумів.
15. Загальна характеристика системи органів державної влади.
16. Поняття та ознаки місцевого самоврядування.
17. Організаційно-правова основа місцевого самоврядування.
18. Предмет трудового права України і його відмінність від інших галузей права.
19. Суб'єкти трудового права України.
20. Трудовий договір (загальна характеристика).
21. Порядок укладання трудового договору.
22. Категорії громадян, котрі мають право на перше місце при оформленні на роботу.
23. Форми укладання трудового договору.
24. Випробування при укладанні трудового договору.

25. Припинення трудового договору.
26. Розірвання договору за ініціативою працівника.
27. Працівники, котрих не можна затримувати при їх бажанні звільнення.
28. Особливості укладання і розірвання трудового договору з неповнолітніми.
29. Випадки розірвання трудового договору за ініціативою власника або уповноваженого ним органу.
30. Особливості розірвання трудового договору при ліквідації підприємства та скороченні чисельності і штату.
31. Хто з працівників має пільги при скороченні чисельності штату і скорочується в останню чергу.
32. Особливості звільнення педагогів і матеріально відповідальних працівників.
33. Робочий час.
34. Щотижневий відпочинок.
35. Щорічні відпустки.
36. Екологічне право України: поняття і предмет його правового регулювання.
37. Законодавство про охорону навколишнього середовища.
38. Екологічні права та обов'язки громадян.
39. Правові засоби охорони атмосферного повітря.
40. Правова охорона водних ресурсів.
41. Загальна характеристика земельного права: поняття, відносини та предмет правового регулювання.
42. Право та форми власності на землю.
43. Гарантії права на землю.
44. Предмет цивільного права України.
45. Суб'єкти цивільного права України.
46. Фізичні особи.
47. Цивільна правоздатність і дієздатність.
48. Юридичні особи підприємства.
49. Юридичні особи установи.
50. Цивільні угоди.
51. Форми цивільних угод.
52. Цивільна угода купівлі-продажу.
53. Цивільна угода підряду.
54. Правовий порядок укладання шлюбу.

55. Права і обов'язки подружжя.
56. Аліментні обов'язки подружжя.
57. Сім'я і теорія про її виникнення.
58. Встановлення правових відносин між дітьми і батьками.
59. Усиновлення і його наслідки.
60. Припинення усиновлення і визнання його недійсним.
61. Опіка і піклування.
62. Правове положення опікунів і піклувальників.
63. Встановлення і оспорювання батьківства (материнства).
64. Позбавлення батьківства і відбирання у батьків дітей без позбавлення батьківства.
65. Поняття адміністративного права.
66. Поняття адміністративного правопорушення і його відмінність від дисциплінарного проступку.
67. Види адміністративних стягнень.
68. Вилучення і конфіскація в адміністративному праві України.
69. Органи, які мають право накладати адміністративні стягнення.
70. Адміністративні правопорушення, які посягають на громадський порядок і громадську безпеку.
71. Фінансове право України: поняття і предмет правового регулювання.
72. Бюджет і бюджетна система.
73. Податкова політика в Україні.
74. Система оподаткування і її призначення.
75. Поняття кримінального права.
76. Поняття злочину і його відмінність від адміністративного правопорушення.
77. Поняття вини і її коротка характеристика.
78. Вина у формі умислу.
79. Вина у формі необережності.
80. Стадії вчинення злочину.
81. Учасники злочину.
82. Покарання за злочин.
83. Відповідальність за злочини неповнолітніх.
84. Міністерство освіти та його функції.
85. Прокуратура, її система і функції.

86. Повноваження прокурора.
87. Судова система в Україні.
88. Конституційний Суд України, порядок його утворення і функції.
89. Суди загальної юрисдикції та їх функції.
90. Адвокатура в Україні.
91. Служба безпеки України, її основні завдання.
92. МВС України, його завдання та функції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами ВВР, 2014, № 11, ст. 143 // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР України. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
3. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI // ВВР України. – 2016. – № 22. – Ст. 794.
4. Про вибори Президента України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1630-IV // ВВР України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.
5. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // ВВР України. – 2016. – № 9. – Ст. 93.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 р. // ВВР України. – 2016. – № 5. – Ст. 50.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 108.
8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 108. 13 13
9. Про громадські об'єднання : Закон України від 4 липня 2013 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 2. – Ст. 17.
10. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.
11. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 11. – Ст. 128.
12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 5. – Ст. 50.
13. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 5. – Ст. 50.

14. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 14. – Ст. 2056.
15. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України 10 лютого 2010 року // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 7. – Ст. 63.
16. Коментар до Конституції України: Науково-практичний коментар / В. Б. Аверьянов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулин та ін.; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевой та ін. – Харків: Право; К.: Концерн «Вид/ Дім «In Jure», 2003. – 808 с.
17. Україна. Закони. Кодекс України про адміністративні правопорушення : наук.-практ. комент. / Р. А. Калюжний [та ін.]. – К. : Правова єдність, всеукр. асоціація видавців, 2010. – 683 с.
18. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. Із змінами та доповненнями // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
19. Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. Із змінами та доповненнями // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-16>
20. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Із змінами та доповненнями // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-16>
21. Кодекс законів про працю України: Науково-практичний коментар / [І. В. Арістова, В. В. Безусий, С. О. Бондар та ін.]; за ред. О. О. Погрібного, М. І. Іншина, І. М. Шопіної. – К.: Правова єдність, 2008. – 456 с.
22. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Із змінами та доповненнями // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-16>

Основна:

1. Правознавство : підручник / Г. І. Балюк [та ін.] ; відп. ред. О. В. Дзера. – К. : ЮрінкомІнтер, 2019. – 632 с.
2. Правознавство : навч. посіб. / П. С. Корнієнко ; [під ред. Черушевої Г. Б.]. – К.: Четверта хвиля, 2012. – 557 с.
3. Пилипчатіна Л. М. Правознавство : [посібник] / Л. М. Пилипчатіна. – Х. : Весна : Співак В. Л., 2013. – 223 с.
4. Правознавство : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Ю. Е. Губені та ін.] ; за ред. Ю.Е. Губені, Р.П.Возняка, В.І. Андріїва. – Львів : Українські технології, 2014. – 407 с.
5. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / [Богачова Л. Л. та ін.]. – Х. : Фоліо, 2014. – 635 с. URL: https://bookland.com/download/p/pr/pravoznavstvo_folio/sample.pdf
6. Правознавство : підручник / за заг. ред. Крестовської Н. М., Кулініч О. О., Романадзе Л. Д.. – Одеса: Атлант, 2015. – 554 с.

7. Адміністративне право України. Т. 1: Загальне адміністративне право / [Галуцько В. В. та ін. ; за заг. ред. В. В. Галуцька]. – 2011. – 320 с.
8. Жернаков В.В. Трудове право: підручник. – Х.: Право, 2013. – 496 с
9. Кримінальне право України: навч. посіб. / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко / за заг. ред. О. М. Джужи. – 2011. – 392 с
10. Основи правознавства: навч. посіб. (для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань) / Є. О. Гіда, Є. В. Білозьоров, А. М. Завальний, А. О. Осауленко; за заг. ред. Є. О. Гіди. – К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 184 с.
11. Бойко І. С. Порівняльне правознавство : навч. посіб. / І. С. Бойко, Б. В. Бабін. – 2-ге вид., випр. та допов. – О. : Фенікс, 2011. – 152 с.
12. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози. – М. : Междунар. отношения, 2010. – 456 с.
13. Загальна теорія держави і права : підручник / за ред.: М. В. Цвік, О. В. Петришин. – Х. : Право, 2010. – 584 с.
14. Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності : монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. - К. : Кондор, 2012. – 616 с.
15. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА Навчальний посібник За заг. ред. д.ю.н, проф. Гусарєва С.Д., д.ю.н, проф. Тихомирова О.Д. Київ Освіта України 2017.
16. Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності : монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. – К. : Кондор, 2012. – 616 с.
17. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
18. Мельник Р. Предмет адміністративного права. Право України. 2018. https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018_3/pravo_2018_3_sl0/
19. Горбач А. Адміністративно-правові відносини: теорія і практика: автореферат дисертації. Київ, 2019. 18 с.
20. Александров Ю. В. Кримінальне право України. Загальна част. : [підручник] / Ю. В. Александров, В. І. Антипов, М. В. Володько, О. О. Дудоров; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – Вид. 5-те, перероб. та доп. – К. : Атіка, 2009. – 407 с.
21. Стрельцов Є. Л. Кримінальне право України. Загальна част. : [підручник] / Є. Л. Стрельцов; МОН України. – Вид. 4-те, перероб. та доп. – Х. : Одиссей, 2009. – 327 с.
22. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна част. : [підручник] / П. Л. Фріс.; МОН України. – К. : Атіка, 2009. – 511 с.
23. Кримінальне право України. Загальна частина : [підручник для студ. ВНЗ] / за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – Вид. 4-те, перероб. та доп. – Х. : Право, 2010. – 455 с.
24. Українське кримінальне право. Загальна частина : підручник / [Берзін Павло

Сергійович та ін.] ; за заг. ред. В. Навроцького. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 711 с.

25. Жаровська Г. П. Кримінальне право України (Загальна частина) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Галина Жаровська, Олена Ющик; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2013. – 302 с.
26. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Вереша ; Акад. адвокатури України. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 319 с.
27. Сопільник Л. І. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Л. І. Сопільник, М. П. Федоров ; Львів. ун-т бізнесу та права, ГУ МВС України у Львів. обл. – Л. : [б. в.], 2012. – 463 с.

Додаткова:

1. Зайчук О. В., Заєць А. П., Журавський В. С., Копиленко О. Л., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / О. В. Зайчук (ред.), Н. М. Оніщенко (ред.). – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
2. Конституція та засади конституційного ладу України у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Є. І. Григоренко, О. С. Передерій. – Х.: ХУПС, 2010. – 171 с.
3. Курс лекцій: у 6-ти т. / Р. Б. Шишка (кер. авт. кол.), О. Л. Зайцев, Є. О. Мічурін та ін.; за ред. Р. Б. Шишки та В. А. Кройтора. – Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2004. – 417 с.
4. Бірюков І. А., Заїка Ю. О. Цивільне право України. Загальна частина: навч. посіб. – К.: КНТ, 2006. – 480 с
5. Дмитришин Ю. Л. Трудове право України: методичні матеріали для організації аудиторної та самостійної роботи студентів / Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. – 102 с.
6. Жернаков В. В., Гончарова Г. С., Прилипко С. Н. Трудовое право Украины в вопросах и ответах: учебно-справочное пособие. – 5-е изд., перераб. и дополн. / под ред. В. В. Жернакова. – Х.: Одиссей, 2007. – 664 с 7.
7. Селецький С. І. Кримінальне право України. Загальна част. – 2-ге вид.: навч. посіб. – Київ: ЦУЛ, 2008. – 248 с.
8. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; за ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 480 с.
9. Коталейчук С.П. Теорія держави та права в запитаннях і відповідях : навч. посіб. / С. П. Коталейчук, П. Я. Пісной. – К. : КНТ, 2011. – 560 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua> Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> "Законодавство України"
3. <https://www.kmu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.ccu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
5. <https://www.president.gov.ua> Офіційний веб-сайт Президента України.
6. <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
7. <http://www.osvita.org.ua> Освітній портал

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___)
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___»_____20___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___»_____20___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___)
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___»_____20___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___»_____20___р. Завідувач кафедри _____

